

ROZHOVOR

Zakladatelka home stagingu v České republice, paní Jitka Kobzová, je designérka interiérů a také zkušená konzultantka v oblasti bytového designu. V Londýně studovala bytové návrhářství a také specializovanou akademii British Academy of Home Staging. Dlouhou dobu žila v Kuvajtu a v Dubaji, nyní střídavě bydlí a pracuje v Praze a v Londýně. I přes své velké pracovní vytížení si našla čas, aby zodpověděla několik doplňujících otázek:

Vaše firma působí ve Velké Británii a ve Spojených arabských emirátech. Od kdy nabízíte své služby v České republice?

Naše společnost HOME STAGING s.r.o. nabízí své služby v České republice od 1. 1. 2010, zároveň působíme i ve Velké Británii.

Existuje k pojmu home staging vhodný český ekvivalent?

Doslovný překlad pojmu „home staging“ v češtině bohužel neexistuje. Nejbližší termín je asi „fáze úpravy nemovitosti nebo také inscenace interiéru“.

Kdo tvoří převážně vaši klientelu?

Naši klientelu tvoří převážně soukromí majitelé nemovitostí, realitní kanceláře, developerské firmy a zahraniční firmy, které u nás zřizují svá zastoupení včetně zázemí pro své zaměstnance.

Patří mezi vaše zákazníky i obyčejní lidé, kteří prodávají například starší byt v panelovém nebo činžovním domě?

Ano, mezi naše klienty patří i majitelé starších panelákových bytů, kteří mají zájem dobře prezentovat svůj byt a rychleji a snáze ho prodat nebo pronajmout.

Jaké úpravy provádí vaši konzultanti nejčastěji?

Mezi nejčastější úpravy, které naši konzultanti provádí patří odstraňování přebytečného nábytku a osobních věcí, nové uspořádání nábytku a doplňků tak, aby co nejlépe vynikl celý prostor. Nebo v opačném případě – zařízení bytu, který byl doposud prázdný.

Můžete prozradit pár triků, které nejvíce promění atmosféru bytu?

Každý byt, každý interiér je jedinečný, proto nelze obecně říct, jaké změny nejvíce promění atmosféru bytu. To, jaké úpravy provedeme v jednom bytě nemusí dobře působit v bytě jiném a to i když jsou si jinak podobné.

Kterých služeb využívají vaši zákazníci nejvíce?

Naši nejžádanější službou je právě home staging. Velmi oblíbený je ale také staging komerčních prostorů. Ten využívají majitelé firem, kteří chtějí zvýšit prestiž své firmy, celkově oživit její interiér a zpříjemnit pracovní prostředí svým zaměstnancům, aniž by se museli pouštět do rozsáhlých a finančně náročných rekonstrukcí.

Klientům nabízíte pomoc se zhotovením fotografií pro inzertní účely. Zabýváte se i vytvářením prezentací vámi upravovaných interiérů na internetových stránkách?

Upravované interiéry nemovitostí můžeme na přání klienta nafotit pro prezentační účely.

Jaká je cena vašich služeb?

Ceny našich služeb jsou velmi individuální, vždy záleží na konkrétním projektu, ale většinu cen lze nalézt na našich webových stránkách.

Jaké jsou vaše plány do budoucna?

Naše nejbližší plány jsou propagace a popularizace home stagingu u nás. V zahraničí je tato služba známá a velmi žádaná. Budeme se snažit, aby tomu tak bylo i u nás. Chceme ukázat, jak je home staging efektivní nástroj při prodeji nebo pronájmu nemovitostí. Dále chceme rozšířit i staging komerčních prostorů jako finančně dostupnou alternativu k celkovým rekonstrukcím interiérů. A v neposlední řadě je to naše Akademie home stagingu v Praze, kde chceme předávat své znalosti a zkušenosti zájemcům o tento nový, ale velmi progresivní obor.

Děkujeme za rozhovor i za poskytnuté fotografie.

Autor: Marie Zpěváková
Foto: Huntsworth Interior Designers a HOME STAGING s.r.o.

Pro více informací je možné kontaktovat přímo společnost HOME STAGING s.r.o. na níže uvedených kontaktních údajích:
Drnovská 1097/43a,
161 00 Praha 6 - Ruzyně
Tel.: +420 233 311 569
Gsm: +420 732 182 506
E-mail: info@homestagingprague.cz
Nebo navštívit webové stránky společnosti:
<http://www.homestagingprague.cz>
nebo
<http://www.huntsworthinteriors.com>

sypaná BATIKA

Historie barvení látek je dlouhá jako lidstvo samo. Velmi oblíbeným způsobem je pro svou snadnost batikování. Jednou z novějších technik je tzv. sypaná batika, kdy se barevné pigmenty sypou na navlhčenou látku a poté fixují v páře. Vzniknou tak krásné originální vzory. S úspěchem lze touto technikou batikovat všechny druhy bavlněných látek, na světlejších více vyniknou. Polštářky, ubrusy nebo závěsy můžete mít přesně v takovém odstínu, jaký si budete přát.

CO BUDETE POTŘEBOVAT?

Barvenou látku, práškové barvy na textil (k dostání v drogeriích nebo výtvarných potřebách), vodu, sůl, igelitový sáček nebo potravinářskou fólii, gumičky, hrnec nebo jinou nádobu, ve které budete dílko vařit nebo napařovat, ocet, podložku proti zašpinění pracovní plochy, případně gumové rukavice.

Při této výtvarné technice počítejte s tím, že barevné pigmenty obarví nejen požadovanou látku, ale také pracovní plochu nebo nádoby, ve kterých budete výrobek fixovat a máchat. Abyste si neušpinili ruce, můžete pracovat v gumových rukavicích. Jako podklad použijte staré noviny nebo igelit, které po skončení práce jednoduše vyhodíte, případně pracujte na povrchu, který se snadno čistí.

1. Barvenou látku nejprve namočte do vody se solí a vyždímejte. Čím mokřejší látka zůstane, tím bude výsledný vzor více rozpítný. Chcete-li tedy vzor ostrý a zřetelný, vyždímejte látku co nejvíce.

2. Pokud máte dvouvrstvou látku (povlak na polštářek, tričko...) a nechcete-li, aby se vám vzor propil i na zadní stranu, vložte mezi obě vrstvy igelit, který tomu zabrání.

3. Vyždímanou látku položte na igelitovou podložku nebo staré noviny a nasypete vzory podle své fantazie. Můžete pracovat jen s jednou barvou nebo jich použít více. Například hnědá barva zanechává na látce i drobná zrníčka jiných barevných pigmentů – od žluté, přes oranžovou, červenou, modrou i zelenou. Barvy se mezi sebou různě spojují, takže pokud nasypete na stejné místo modrou a žlutou, ve výsledku se spojí v zelenou.

4. Pokud chcete mít na zadní straně jiný vzor, otočte opatrně látku a pokračujte v sypání. Jestliže jste jednotlivé vrstvy látky neoddělili igelitem, vzor z přední strany se vám obtiskne i na stranu zadní, jen bude o něco méně zřetelnější.

5. Aby se vám barvy nakonec nasmíchaly dohromady, položte na nasypanou barvu igelit a opatrně látku srolujte. Balíček pak vložte do igelitového sáčku a zavažte gumičkou.

6. Barvy se zafixují horkou párou. První možností je vložit pevně zavázaný balíček do hrnce s vařící vodou a nechat asi půl hodiny vařit. Při vaření se ovšem může stát, že vám vnikne dovnitř voda, která barvy rozpjíje. Použijte proto pevný igelitový sáček nebo rovnou dva, abyste tomu zabránili.

7. Druhý způsob vyžaduje použití pařáku, kdy na dno hrnce nalijete menší množství vody a balíček vložíte na pařák, přikryjete pokličkou a necháte asi půl hodiny vařit.

8. Třetí možností je vložit balíček do mikrovlnné trouby, ale pozor – sáček nezavazujte a na několika místech ho propíchněte, aby mohla unikát pára. Látka by měla být dostatečně vlhká, aby nezačala hořet. Na plný výkon pak zahřívejte asi pět minut.

9. Po ukončení fixace nechte sáček s obarvenou látkou trochu vystydnout. Při otvírání postupujte opatrně, abyste se o horkou látku nepopálili. Látku vložte na 5 minut do vody s octem, aby se vypláchla přebytečná barva.

10. Několikrát vymáchejte a nechte uschnout.

Stejným způsobem můžete obarvit také ubrusy, závěsy nebo třeba trička. Pestré barvy dokážou zakrýt i nevypratelné skvrny, takže můžete do života vrátit i starší oblečení nebo textilie. Hotové výrobky můžete ještě dozdobit použitím dalších výtvarných technik jako je kresba nebo malba na textil, případně technikou savování (podrobněji v některém z dalších vydání). Zpočátku perte raději v ruce, odděleně od ostatního prádla. Po několika vypráních barvy přestanou pouštět a látku můžete prát běžně v pračce s ostatním barevným prádlem. ■

Autor: Marie Zpěváková
Foto: Marie Zpěváková

Jak se chovat ŠETRNĚ A EKOLOGICKY před vlastním prahem

Valí se to na nás každý den. Pustíme televizi, naladíme rádio, otevřeme noviny, nalistujeme internetové zpravodajství a hned nás zamožuje a dusí skleníkový efekt, globální oteplování, extrémní klimatické jevy, deštné pralesy, inverze. A polemiky všech zainteresovaných zahrnující pestré spektrum názorů od radikálních ekologických aktivistů až po konzervativní ekologické filosofování Václava Klause. Obyčejný člověk mezi tím vším tápe a klade si otázky, jak právě on by mohl ovlivnit, přispět, pomoci. Ale i běžné každodenní chování každého z nás, znásobené miliardami obyvatel planety, má globální vliv. Zkusme si tedy zamést před vlastním prahem a nahlédněme pod ekologickou pokličku takové normální české domácnosti.

Průměrná tuzemská domácnost spotřebuje podle Teplárenského sdružení České republiky nejvíce energie, přibližně 60 %, na vytápění. Druhou největší položku tvoří s 20 % ohřev užitkové vody, následuje zpracování potravin (11 %), praní a žehlení (4 %), osvětlení (2,5 %) a ostatní (2,5 %).

Největšími „konzumenty“ elektřiny v domácnosti jsou chladnička a mraznička s 36 %. Na elektřině si pochutnává také pračka (20 %), z kólače ukusuje ještě osvětlení (15 %), žehlička (6 %), zbývajících 23 % si mezi sebou rozdělí televize, počítač, vysavač, přehrávače aj.

Většina lidí se při neustálém utahování opasek a hledání možností, jak co nejšetrněji zacházet s energiemi a potažmo financemi, snaží chovat ekologicky a současně ekonomicky. K úsporám energie vedou tři cesty. Ta první nestojí nic, při zvolení druhé musíme vynaložit vlastní úsilí, třetí cesta vyžaduje finanční investice.

Vytápění a ohřev užitkové vody přináší největší úspory do našich peněženek a účtů

Bez finanční injekce největšího žrouta energie, vytápění, příliš nezkontrolujeme. Radiátory se neobejdou bez funkčních ventilů, neúčinnější jsou termostatické pro nastavení potřebné teploty v každé místnosti. Volíme nejnížší teplotu, při které se cítíme příjemně. Dalším potřebným krokem je rekonstrukce a utěsnění oken a dveří, v ideálním případě a při dostatku financí jejich výměna. V současné době se stalo trendem vnější zateplování stěn.

Zateplování budov a rekonstrukce panelákových sídlišť v posledních letech výrazně snižuje spotřebu tepla, ale ta by u nás mohla být ještě nižší. Češi mají totiž rádi teplé byty, a proto se teplota v nich pohybuje často hodně vysoko nad 20 stupňů. V topné sezoně by větrání mělo sloužit pouze k výměně vzduchu, ne jako způsob regulace teploty v místnosti.

K ohřevu vody jsou ideální sluneční kolektory či tepelná čerpadla. Pokud se na takovou investici necítíme, pořídíme si alespoň pákové baterie, stop ventily, perlátory. A vůbec nic nás nestojí ekonomičtější chování. Koupel v plné vaně je třikrát dražší než šest minut sprchy. Čištění zubů, holení a mytí nádobí pod tekoucí vodou bývá pohodlnější, ovšem také nákladnější.

Nezapomínejme ani na hledání úspor při používání studené vody. Její příprava a dodávka z veřejného vodovodu je finančně i energeticky nákladná. Naším nepřítelem by měly být všechny kapající kohoutky i vadné těsnění splachovače na WC. Od věci není pravidelná kontrola vodoměrů, abychom včas odhalili případný únik vody při poruše vodovodního potrubí.

A jak vypadá rozdělení spotřeby vody podle účelu použití statisticky? WC odplaví 32 % vody, téměř stejnou spotřebu vykazuje sprchování a koupání (29 %), další litry vody potřebujeme k praní prádla (11 %), úklidu a zalévání zahrady (10 %), mytí nádobí (7 %), umývání v umyvadle (7 %), vaření a pití (4 %).

Na elektřinu musíme být přísní

Spotřeba elektřiny v domácnosti závisí především na tom, jak různé spotřebiče používáme. Důležité je rovněž stáří spotřebičů.

Chladničky a mrazničky umísťujeme na stinné miesto, blízkost tepelného zdroje jim neprospívá. Nezapomínáme na pravidelné odmrzovanie, námraza väčšia než 3 milimetry zvýši spotrebu energie o 75 %. Alespoň jedenkrát ročne čistíme chladič vysavačom.

Pri nákupe nových spotrebičov dávame prednosť tým, ktoré energiu využívajú čo najšetrnejšie. Napoví nám energetický štítek. Označovanie elektrospotrebičov štítky je v Európskej únii (od roku 2001 i v Českej republike) povinné. U nás sa označujú automatické pračky, bubnové čističky prádla, pračky kombinované so sušičkou, chladničky, mrazničky a jejich kombinácie, myčky nádobí, elektrické trouby, elektrické ohrievače vody a zdroje svetla. Na štítku najdeme veľká písmena. Čím je písmeno bližšie začiatku abecedy, tým je výrobok šetrnejší. Napríklad u chladničiek jsou výrobky kategórie A o 50% lepší než standard, tedy C a D. Výrobky kategórie F bývajú naopak ešte o 25 % horšie. Dnes už téměř nenarazíme na spotrebiče horšie než E. V Európskej únii platí tzv. Standardy ekonomické účinnosti, ktoré neumožňujú predávať chladničky kategórie horšie než D.

Hlídejme elektrospotrebiče, okrádajú nás, i když spí

Většina domácích elektrospotřebičů požívá proud i po vypnutí. Počítače, tiskárny, faxy, kopírky, televize, satelitní přijímače, videa a DVD, hi-fi věže a často i lampičky mají zabudované trafo, které spotřebovává proud neustále. Spotřeba transformátoru není příliš velká, pohybuje se mezi 5 a 30 W. Přístroje s transformátory je však v domácnosti obvykle několik a jsou zapnuté celý rok. Potom už celoroční spotřeba zanedbatelná není. Například šest takových spotřebičů s průměrnou spotřebou 6 W si řekne za rok o více než 200 kWh elektřiny, pro její výrobu se v elektrárně musí spálit dva metráky uhlí.

Transformátor může někdy absurdně způsobit, že snaha o ekologické chování má zcela opačný efekt. Třeba když nahradíme starou lampičku novou s úspornou zářivkou. Stará lampička spotřebovávala 40 W pouze

tehdy, když svítila. Nová lampička sice spotřebovuje pouze 11 W, pokud svítí, ovšem dalších 5 W, když zhasne. Při třech hodinách svícení denně už spotřebovuje úsporná lampička více než stará.

Ekologický spotřebitel dá logicky přednost výrobkům, které mají vypínač před transformátorem a dají se vypnout doopravdy. U přístroje, který nepoužíváme, můžeme vytáhnout přírodní šňůru ze zásuvky. Takový úsporný krok nás nestojí nic. Nabízí se však pohodlnější a elegantnější řešení. Pořídíme-li si zásuvkovou lištu s vypínačem, vypneme všechny připojené spotřebiče najednou. Investice v řádu stokorun se vrátí za rok, nejpозději za dva.

EKOPORADNY

Informace o šetrném a ekologickém chování domácnosti poskytuje také síť ekologických poraden. Můžete je hledat například na následujících adresách:

- www.ekoporadna.vitaova.cz
- www.veronica.cz
- www.ekowatt.cz
- www.ekolist.cz/Zeldom.stm
- www.csopvlasim.cz

Na úspory a životní prostředí nezapomínejme ani při praní či mytí nádobí

Nákupe nové pračky by mělo předcházet prostudování úsporných programů. Při praní se snažíme plně využít kapacitu pračky. Pokud to není nutné, prádlo nepředpíráme. Ušetříme tím vodu, energii i prací prášek. Silně znečištěné prádlo namáčíme. Skvrny se snažíme odstranit osvědčenými recepty před vlastním praním, nebojeme s nimi silnějšími pracími prostředky nebo vyšší dávkou prášku.

Podle typu prádla zvolíme vhodný prací prášek. Správně dávkujeme. Na běžně zašpiněné prádlo je možné snížit dávkování až o 20 % oproti doporučení výrobce. Nejúspornější je dávkovat prací prostředek přímo do bubny pračky, třeba volně v kapesníku. Praní při 90 stupních Celsia používáme jen výjimečně pro prádlo kojenců a nemocných. Při teplotě praní 60 stupňů Celsia ušetříme až

40 % energie. Avivážní prostředky bývají obtížněji biologicky odbouratelné. Prádlo provoní a zvláční, na vlastní čistotu prádla ale nemají vliv.

Ekologicky nejzávažnější složkou pracího prášku jsou fosfáty. Fosfatové prášky výborně perou, jenže fosfor v nich obsažený se stává v potocích a stojatých vodách živinou pro vodní řasy a sinice. Prací prášky mají na svědomí téměř 50 % fosforu v městských splašcích, průměrná účinnost čističek je asi 35 %. Ekologický spotřebitel dá přednost bezfosfatovým pracím práškům. Do kanálů se pak dostane méně fosforu a čističky ten zbývající účinněji zachytí.

V běžné menší domácnosti se jeví jako ekologicky šetrnější i ekonomicky úspornější ruční mytí nádobí. Spotřeba vody je v porovnání s myčkou stejná nebo dokonce nižší, v myčce se myje při vyšší teplotě a spotřebovuje více energie, při ručním mytí dávkujeme mnohonásobně méně chemických prostředků. V myčce nemůžeme umývat všechno nádobí a ani vlastníky myčky se tak ručnímu mytí nevyhne. Ve větších domácnostech najde myčka opodstatnění. Při jejím správném používání se dají dopady na životní prostředí snížit.

Myčku je třeba účelně vytěžovat. To však může být, zejména v menších domácnostech, problematické. Pokud se zcela nezaplní, potom se spouští poloprázdná, někdy se v ní nádobí ponechá do druhého dne. Jenže nečistoty na nádobí zasychají a je třeba použít více chemie a vyšší teploty. Kvalitu mytí zvýšíme a myčku chráníme použitím regenerační soli. Pro běžně zašpiněné nádobí volíme úsporné bioprogramy s nižší mycí teplotou. Málo špinavé nádobí lze mýt bez mycího prostředku, potřebnou „práci“ udělá horká voda a tlak. Dávame prednosť prostriedkům bez chlóru a bez fosfátů, prípadne s nižším obsahem fosfátů. Použijeme-li prívod teplej vody, ušetříme až 50 % elektřiny. ■

Autor: Petr Sobol
Foto: ©Photos Touch*

Zdroj: www.eus.cz, www.icm.cz,
www.ichotebor.cz, www.mzp.cz,
www.ekospotrebitec.cz,
www.eko-kom.cz

AGROTURISTIKA

jako atraktivní a zdravý způsob rekreace

V dnešní uspěchané době plné nejmodernějších technologií touží stále více turistů prožít svoji dovolenou v klidném prostředí namísto rušných turistických center. Díky tomu se v posledních letech poměrně úspěšně rozvíjí specifická forma venkovské turistiky - tak zvaná agroturistika.

Agroturistika se řadí mezi zelený cestovní ruch (název vyplývá z šetrného přístupu turistů vůči krajině) a je úzce spojena se zemědělským prostředím. Typické je ubytování na farmě nebo statku, kde mají turisté možnost seznámit se s chodem venkovské usedlosti, se zemědělskými pracemi (jako je zahánění ovcí, sklizeň sena, trháni čerstvého ovoce apod.) nebo se podílet na péči o hospodářská zvířata. Často je však nabídka doprovodných programů mnohem širší. Většina farmářů chová koně a nabízí vyjíždky do okolní přírody pro celou rodinu. Také dojení mléka, stříhání ovcí nebo jízda traktorem může být celoživotním a neopakovatelným zážitkem. Hosté mají dále možnost ochutnat typickou venkovskou stravu - kulajdu, kyselo, kubu, domácí koláče, zabijačku, víno, domácí chléb nebo čerstvé mléko. Někteří majitelé agroturistických zařízení zajišťují speciální výukové služby spřádání vlny, myslivosti, honitby či rybolovu. Volný čas lze vyplnit také

poznáním venkovských tradic a zvyklostí, prozkoumáním řemeslných dílen, které produkují místní folklór. V neposlední řadě je třeba zmínit význam pěší turistiky a cykloturistiky těšící se stále větší oblibě, která je dána hustou a kvalitní sítí značených turistických tras na území ČR.

Venkov pro všechny generace

Venkov je odedávna považován za přirozené prostředí oddechu, klidu, odpočinku a rekreace. Nejčastějšími návštěvníky farem jsou rodiče i prarodiče s dětmi, kteří bydlí převážně ve větších městech. Agroturistická zařízení bývají na malé hosty dobře připravená. K dispozici je sportovní vybavení - míče, rakety, sítě na volejbal a tenis, hřiště, pískoviště, prolezačky, ping-pong, kuželky a různé společenské hry pro případ nevlidného počasí. Samozřejmostí je ohniště nebo venkovní gril. Cena ubytování se snídaní nebo polopenzí se pohybuje

v rozmezí od 250 do 450 Kč na osobu a noc. Majitelé často umožňují pobyt s vlastním domácím zvířetem.

Po vzoru zkušených zemí

Agroturistiku podporuje současný trend zdravého životního stylu a návratu k přírodě. Díky omezené lůžkové kapacitě, která je na farmách stanovena na 12 osob, nehrozí devastace přírody, narůstání odpadů ani rušení místních obyvatel. Naopak přispívá k tvorbě krajiny, k trvalému rozvoji venkova a stabilizaci venkovského obyvatelstva. Přestože je Česká republika díky množství přírodních a historických památek, dostatku venkovského prostoru a nevyužitých zemědělských stavení jako stvořená k provozování agroturistiky, stále není tolik vyhledávanou formou cestovního ruchu jako v jiných vyspělých státech Evropy. Zejména v Rakousku, Francii, Itálii, Německu, Irsku a Švýcarsku patří pobyt na farmách k velmi populárnímu způsobu trávení dovolené. Zřejmě na tom má zásluhu všeobecně vyšší kvalita ubytovacích zařízení, účinný systém propagace jednotlivých provozů a větší informovanost lidí o možnostech v agroturistice.

Zpátky k tradicím

Již čtvrtým rokem u nás běží projekt regionálního značení výrobků a služeb na pomoc agroturistice. Tyto regionální značky garantují původ výrobku, kvalitu, originalitu a vazbu na konkrétní území ČR. Vybrané výrobky jsou spojeny s tradicí a umem místních lidí a jsou velmi šetrné vůči přírodě a životnímu prostředí. Značení místních výrobků je zavedeno například na Šumavě, v Krkonoších, Beskydech, Orlických horách, Moravském

ODKAZY NA VYBRANÉ AGROTURISTICKÉ PROVOZY V ČR:

- *Statek Javoříce, okres Jihlava – www.javorice.cz*
- *Agroekofarma Kadeřávek, okres Žďár nad Sázavou – www.chalupa-vysocina.cz*
- *Penzion Na statku, okres Semily – www.agroturistika.org*
- *Biofarma Vojetice, okres Klatovy – www.biofarmavojetice.cz*
- *Penzion a statek Zámecký mlýn, okres Brno – venkov – www.novy-svet.cz*
- *Statek Manský dvůr, okres Cheb – www.manskydvur.cz*
- *Farma Kunclův mlýn, okres Příbram – www.kuncluvmlyn.cz*
- *Farma Foltis, okres Jeseník – www.farma-foltis.cz*

VÍCE INFORMACÍ NALEZNETE ZDE:

- *Evropské centrum pro ekoagroturistiku – www.eceat.cz*
- *Asociace soukromého zemědělství ČR – www.asz.cz*
- *Sdružení podnikatelů ve venkovském cestovním ruchu – www.svazvt.cz*
- *Dovolená na statcích po celé Evropě – www.nafarmu.cz*
- *Prázdniny na českém venkově – www.prazdninynavenkove.cz*

krasu, na Vysočině a v Polabí. Více informací a přehled jednotlivých výrobků najdete na internetové adrese www.domaci-vyroby.cz.

Děti si venkov zamilují

„Nemůžu zapomenout na radostné jiskřičky v očích mého osmiletého synovce Šimona, když si paličatě prosadil svoje rozhodnutí nakrmit stádo bečících ovcí,“ vzpomíná na veselé okamžiky zubní laborantka Klára a pokračuje ve vyprávění. „Loni jsme se totiž rozhodli místo každoročního pobytu na naší chalupě vyrazit na týdenní dovolenou na farmu na Vysočině. A nelitovali jsme. Děti byly nadšené, neustále pobíhaly po statku, zvědavě pozorovaly majitelovy ovce a koně, učily aportovat štěně německého ovčáka a dočista zapoměly na své oblíbené počítačové hry, bez kterých se za normálních okolností už jen těžko obejdou,“ vysvětluje s nadsázkou rodačka z Brna a dodává: „Rodina,

jíž stavení patří, byla velmi přátelská, po několika dnech jsme se u nich cítili jako doma. Jediný problém byl vysvětlit Šimonovi po návratu domů, že ovečku si do bytu opravdu pořídit

nemůže. Zabral ale slib, že za rok se na farmu určitě vrátíme.“ ■

Autor: Ing. Iva Střelcová
Foto: archiv autora

ZVEME VÁS... k Buranům

K brněnské kulturní scéně již delší dobu patří profesionální divadelní soubor s názvem **Buran Teatr**. (O stavbě prostor pro něj jsme vás již informovali v jednom z minulých čísel bulletinu – 2/2009 na str. 60). **V průběhu času jsme se v redakci na vlastní kůži přesvědčili, že se jedná o kvalitní divadelníky, kteří to s diváky myslí vážně.**

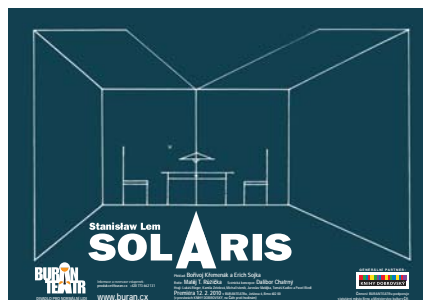
Nebojíme se tedy za „Burany“ zařadit a zveme vás na jejich dosud nejnovější kus, divadelní nastudování světoznámého románu Stanisława Lema – *Solaris* (v režii Matěje T. Růžičky).

„Planetu Solaris pokrývá oceán. Nikdy v něm nebyly nalezeny známky života, ale tento sirupovitý aspik stabilizuje oběžnou dráhu nebeského tělesa... jak, to nikdo neví ... celý oceán byl ale prohlášen za organický útvar... nazvat jej živým se nikdo neodvážil... plazmatický mechanismus, útvar, podle našich kritérií snad i neživý, ale schopný účelného jednání... v klasifikační tabulce je po pořádku uvedeno: druh – polytheria, řád: syncitialia,

třída: metamorpha... jako kdybychom znali bůhvíkolik exemplářů tohoto druhu. Ve skutečnosti je znám pouze jeden, i když o váze sedmnácti bilionů tun. Lidé touží

po vesmírném oceánu Solaris, chtějí si ho podmanit, chtějí s ním experimentovat, chtějí ho ovládnout.“ ■

Přijďte se podívat „jak to dělají jinde“ již v březnu. Nejbližší repríza 19.3. v 19:30, Joštova 6 „na Čáře proti hodinám“, v Brně. Aktuální program naleznete na www.buran.cx (skutečně cx ☺)

BURAN TEATR

Zdroj: Buran Teatr
Foto: © Pavel Nesvadba

S POČÍTAČEM vstříc aktivnímu stáří

Datum narození mě řadí do generace středního věku. S předobrazem dnešního počítače jsem se poprvé vědomě setkal, tuším, v české komedii Oldřicha Lipského z roku 1974 s Luděkem Sobotou a Martou Vančurovou „Jáchyme, hoď ho do stroje!“. Zmínka o něčem, co se později stalo Internetem, se ke mně dostala v dávné zpravodajské relaci, kde televizní redaktor v reportáži z Paříže popisoval, jak si v budoucnu pomocí počítače najdeme například vlakové spojení nebo programy kin. Tak útržkovitě jsem vnímal zrod toho, co je dnes naprostou každodenní samozřejmostí a nezbytností.

Pro generaci mých rodičů musel být příchod počítače s možností surfování po Internetu zjevním srovnatelným s přistáním mimozemšťanů. Téměř po špičkách jsme v šedesátých letech minulého století vystupovali o poschodí výše k sousedovi, který si jako první v domě pořídil televizi, a sledovali malou blikající obrazovku ve veliké dřevěné bedně. Otec mi vyrobil amatérský gramofon a s nadšením jsem si přehrával vinylové singly Václava Neckáře nebo Marty Kubišové. Máma odbíhala od sporáku ke kotoučovému magnetofonu, aby znamenala hity Karla Gotta, Waldemera Matušky, Evy Pilarové...

Neuplynulo zase tolik let a přenesli jsme se do éry mobilních telefonů a počítačů, generace mých rodičů se po počáteční nevoli naučila psát a přijímat sms, našla si cestu k počítačům a Internetu, surfuje, píše e-maily, ba dokonce i chatuje.

I babička se ráda něčemu naučí...

„Město Havířov už několik let pořádá pro své seniory Akademii třetího věku. Protože plně uznávám, že

člověk se má stále něčemu novému učit, přihlásila jsem se ke studiu také. Mezi mnoha předměty, které se objevily v rozvrhu, jsem našla práci s počítačem,“ vzpomíná na začátek cesty k počítačové gramotnosti seniorka z nejmladšího města republiky Marie Kročková. „Nikdy dříve jsem počítač nepoužívala, vůbec nic o něm nevěděla. Zpočátku se mi zdálo, že to nikdy nezvládnou, ale později mé počítačové potíže i obtíže pominuly. A když se mi podařilo napsat a odeslat dopis, SMS nebo mail, byla jsem patřičně hrdá,“ líčí havířovská seniorka, jak prolomila počítačovou bariéru a našla pozitivní vztah k pro ni novému komunikačnímu a informačnímu médiu.

Marie Kročková si nakonec pořídila svůj počítač. Stal se jí velkým pomocníkem. „Zpracovávám na počítači zprávy a referáty, píšu dopisy, tvořím a tisknu například programy pro náš pěvecký sbor Havířovské babky. Na Internetu hledám nejnovější události a informace i odpovědi na to, co mě zajímá. Ráda soutěžím, proto vyhledávám také odpovědi na soutěžní otázky. Prostřednictvím Internetu jsem neustále ve spojení s rodinou, známými a kamarádkami. V neposlední řadě

mě těší, že jsem nezůstala úplně mimo současnost, kdy děti a vnuci pokládají počítač za úplně samozřejmou věc,“ pochvaluje si energická, optimistická a neustále aktivní žena z Havířova.

Počítačová gramotnost seniorů

Jedním ze základních lidských práv je přístup k informacím a porozumění jim. Za zprostředkovatele informací jsou považována zejména média, tedy i Internet. Počítačová gramotnost je kompetence k ovládnutí a využívání osobního počítače. Patří k nezbytným dovednostem pro moderní komunikaci a získávání informací.

Současní senioři vyrůstali v prostředí neznalém moderní techniky. Nepřišli do styku s informačními technologiemi a počítačem, který ani dnes většinou nepotřebují využívat z profesních důvodů. Proto si k němu často nenajdou cestu, nedokáží se mu přizpůsobit, ztotožnit se s ním.

Na nelehké pouti vstříc počítači překonávají senioři nejednu bariéru. Neznají v informačních technologiích používaný anglický jazyk.

Vesměs nepoužívají počítač ke studiu ani v zaměstnání. Nezanedbatelný je ekonomický faktor. Pořízení počítače a připojení k Internetu není pro důchodce levnou záležitostí. V internetových kavárnách jim zase schází potřebný klid a soukromí, nedokáží se zbavit určitého ostychu.

Mnozí senioři nevnímají bariéru jako překážku, ale jako výzvu. Největší motivací bývá obvykle možnost bezprostřední komunikace s rodinou, s blízkými, s vrstevníky. Umění ovládat počítač, najít potřebnou informaci na Internetu, napsat e-mail dětem či vnukům nejen zvyšuje sebevědomí seniorů, ale rovněž přispívá ke zlepšení vztahů mezi generacemi. Práce s PC a Internetem je pro ně aktivizující činností, prospívá rozvoji duševního zdraví a mění délku jejich plnohodnotného života. Dodává jim pocit, že jsou stále „IN“.

Statistická šetření ukazují, že senioři používají Internet převážně ke komunikaci, například sociálních sítí nebo internetového bankovníctví využívají jen zřídka. S počítačem se někteří z nich seznamují jako samouci, jiným odkrývají taje informačních technologií děti nebo vnuci. Nejvhodnější je však zapojení do celoživotního vzdělávání a počítačový kurz s profesionálním lektorem, nejlépe vrstevníkem.

Univerzita 3. věku

Pokud si senioři k počítači a Internetu najdou cestu, stanou se z nich zpravidla nadšení studenti a uživatelé. Dovolí-li jim to finanční situace, koupí si vlastní počítač a dají nový impuls a rozměr trávení volného času. Senioři se stávají nejrychleji rostoucí skupinou uživatelů Internetu.

Vzdělávání seniorů podporuje mj. strategie Evropské unie „i2010 – evropská informační společnost pro růst a zaměstnanost“. Její součástí je iniciativa věnující se péči o seniory, směřující k využití ICT pro možnost samostatného života seniorů a zlepšení jeho kvality. V České republice je zase vypracován „Národní program přípravy na stárnutí pro období let 2008 – 2012“ (tzv. „Kvalita života ve stáří“).

Počítačové gramotnosti a celoživotnímu vzdělávání seniorů se věnují knihovny, střední školy pořádají kurzy, vysoké školy otevírají „Univerzity 3. věku“. Univerzity zpřístupňují nové poznatky, nabízejí možnost kontaktu s podobně smýšlejícími a věkově blízkými lidmi, jsou zárukou sociální integrity, vedou k překonání pocitu osamělosti, izolovanosti a nepotřebnosti. Vědomým zpomalováním procesu stárnutí si senioři udržují psychickou svěžest a předcházejí

nemocem typickým pro vyšší věk. Mezi hlavní cíle „Univerzit 3. věku“ patří „biologicko-psychologicko-sociální“ rozvoj člověka, adaptace na měnící se životní a společenské podmínky, mezigenerační dialog.

Stále větší oblibu získávají virtuální kurzy „Univerzit třetího věku“. Jsou alternativou ke klasické prezenční přednáškové výuce, která probíhá v univerzitních městech a je pro mnohé seniory kvůli zdravotnímu stavu, z časových důvodů nebo pro velkou vzdálenost a finanční náročnost na dopravu nedostupná.

Virtuální kurzy pro on-line studium přes internet jsou dostupné kdykoliv a kdekoliv. Mohou se odehrávat všude, kde mají k internetu připojení. V knihovnách, školách, klubech, informačních střediscích, domovech seniorů. Studium probíhá ve vzdělávacích skupinách vedených koordinátorem. Tím může být instruktor, knihovník, dobrovolník, ošetřovatel, v ideálním případě jeden ze skupiny seniorů. Hlavní didaktickou předností virtuálního studia je možnost opakování probrané látky, což je významné zejména pro seniory. ■

Autor: Petr Sobol
Foto: ©Yuri_ arcurs*

Nakupování přímo z domova 24 hodin denně

Česká obchodní inspekce provedla v lednu 2010 řadu kontrol internetových obchodů. U více než poloviny kontrolovaných e-shopů zjistila nedostatky. Provozovatelé nedodržovali především povinnosti spojené s informováním zákazníka, a to zejména o právu na odstoupení od kupní smlouvy a o právech souvisejících s odpovědností za vady. U mnohých výrobků chyběly návody k použití v českém jazyce, také reklamace nebyly vyřízeny v zákonem stanovených lhůtách. Co je to vlastně e-shopping, jaké přináší výhody a nevýhody?

Internetový obchod (e-shop) se stal fenoménem dnešní doby. Představuje jednoduchou cestu pro zefektivnění prodeje a pozvolna vytlačuje klasické způsoby obchodování. Dává zákazníkům to, co chtějí - možnost nakupovat přímo z domova a 24 hodin denně. Šetří čas i peníze, nabízí širokou a pestrou paletu zboží, umožňuje

porovnávat nabídku s konkurencí.

Zájem o on-line nakupování se zvyšuje v době ekonomické krize. Nízké ceny spojené s prodejem zboží přes internet lákají i ty zákazníky, kteří se doposud elektronickému nakupování bránili.

Internetové obchody se objevily v první polovině devadesátých

let v USA. Jejich boom přineslo třetí milénium. E-shopy předkládají bohatou nabídku zboží i služeb s využitím pokročilých způsobů plateb a stávají se alternativou kamenných obchodů a nákupních center. Elektronické nakupování je oblíbené především díky své rychlosti a pohodlnosti. Zákazníci nakupují nejčastěji spotřební zboží, ▶

IT, audio a video produkty, oblečení, kosmetiku a parfémů, ale také zájezdy, letenky a hotelové služby.

Jak nakupovat?

Pokud nehledáte konkrétní zboží a značku, měli byste se nejdříve zorientovat v nabídce, porovnat ceny, vlastnosti, design výrobku. Přehled o nabídce a cenách získáte z letáků, více odborných informací poskytují recenze ve specializovaných časopisech a na serverech. Mnohé napoví diskuse a hodnocení zákazníků přímo na stránkách některých obchodů. Už jste našli svůj model? Tak srovnávejte ceny a zjišťujte, kde ho koupíte nejlevněji. Například stránky www.SrovnaniCen.cz, www.Srovname.cz, www.NejlepsiCeny.cz, www.NejNakup.cz, www.Zalevno.cz, www.HledejCeny.cz.

Po zadání názvu výrobku nebo alespoň jeho části ve vyhledávacím okně se vzápětí zobrazí, kde je zboží k dostání a za kolik. K ceně, která je s DPH, je třeba přičíst ještě balné a poštovné.

Nejlevnější obchod nemusí být vždy tím nejlepším. Vyplatí se pátrat po zkušenostech s jinými obchody, stačí zadat do vyhledávače název obchodu a slovo „zkušenost“ či „hodnocení“.

Po provedení volby, výběru obchodu a zboží, se realizuje vlastní nákup. U ceny zboží najdeme tlačítko „přidat do košíku“, případně přímo ikonu košíku. Kliknutím uložíme vybrané zboží do svého košíku. Některé obchody vyžadují pro přidání do košíku registraci. V tom případě odkazují na přihlašovací stránku nebo nabídnou registraci. Tou se zákazník k ničemu nezavazuje, ale při příštím návratu do obchodu neztrácí čas vyplňováním všech údajů o sobě.

Po výběru zboží následuje volba typu dopravy. Mnohé e-shopy nabízejí od určité hodnoty zboží dopravu nebo poštovné zdarma. Klasická pošta

bývá levnější než soukromá zásilková služba, jenže pokud nás doručovatel nezastihne doma, musíme pro zboží na poštu. Soukromá zásilková služba si většinou telefonicky domlouvá přesný čas doručení. Osobní odběr zboží se příliš nedoporučuje, centrály obchodů sídlí často na periferiích měst a cestou tam včetně čekání stráví zákazník často více času, než kdyby si zboží odebral na poště. Osobní odběr může být výhodný snad jen u menších obchodů s kamennými prodejny v centrech měst.

Jedním z posledních kroků je určení způsobu platby. Pokud si nejste jisti, zda celá nákupní transakce proběhne v pořádku, volte platbu na dobírku, kdy zaplatíte až při převzetí zboží. Dále jsou možné platby

převodem, úvěrovou kartou, platební kartou on-line. U větších obchodů a v místech, kde častěji nakupujete, je nejvýhodnější platit platební kartou. Při platbě hleďte logo „3-D Secure“, které signalizuje, že obchod vůbec nedostane údaje o kartě. Platbu uskuteční banka a obchodu pošle pouze informace o platbě.

Na závěr zbývá už jen potvrdit nákup. Potvrzením učiní zákazník závaznou objednávku a může očekávat potvrzující e-mail a informaci, kdy by objednané zboží mělo být doručeno.

Sleva a odstoupení od smlouvy

Některé internetové obchody vyžadují svým zákazníkům slevové kupóny. Ty obvykle přicházejí mailem při registraci. Většinou jde o kód, který se zadává na výzvu v průběhu objednávky. Po zadání se sleva odečítá od ceny nákupů. České obchody však se slevovými kupóny příliš neplývají.

Každý zákazník e-shopu má právo do čtrnácti dní po doručení zboží od smlouvy odstoupit. V tom případě zboží odesílá neporušené zpět na adresu obchodu a ten mu musí peníze vrátit.

Co zákazníkům e-shopů může vadit?

Některé internetové obchody bývají nepřehledné. Košík na vkládání zboží by měl být viditelný na každé stránce a obchod by měl k vybranému zboží nabízet i alternativy.

Zákazníky často odrazuje povinná registrace. Ta by neměla být podmínkou koupě.

Některé obchody uvádějí konečnou cenu až v košíku. U zboží často neuvádějí poplatek za elektroodpad, který se například u lednic může vyšplhat až na 300 Kč. Problémem bývá rovněž nedodržování termínů dodání zboží, což se může stát nepříjemnou komplikací třeba při pořizování dárků. Mnohé rozvážkové služby navíc nejsou schopny dodat zboží v odpoledních hodinách nebo v zákaznickem zvoleném termínu.

Internetové aukce

Prostřednictvím internetových aukcí se dá obchodovat téměř cokoliv. Zboží se dá získat klasickým aukčním přihazováním, případně lze využít možnosti BUY IT NOW, která umožní nakoupit zboží za okamžitě stanovenou cenu. Klasická aukce se může protáhnout na několik dní, ale cena nemusí hranice stanovené pro BUY IT NOW dosáhnout.

Nejznámější americkou internetovou aukční síní je eBay, založená 4. září 1995 v San José. U nás probíhají internetové aukce například na www.i-buy.cz. ■

Zdroj: www.artic-studio.net,
www.webzurnal.cz, www.wikipedia.org,
www.technet.idnes.cz.

Autor: Petr Sobol
Foto: ©Pixelbrat*